

РЕШЕНИЕ

№ 1984

гр. София, 27.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 27.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **726** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири", депозирана чрез юрк. В. срещу предписания, издадени на основание чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите, обективирани в Констативен протокол № 05-03-60/ 05. 10. 2022 г., издаден от главни инспектори в Регионален отдел „Надзор на язовирни стени и съоръжения“ - „Североизточна България“ на ГД „НЯСС“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

Предмет на оспорване са предписанията в раздел т. V., т. 2.1., т. 2.2 и т.2.3 от Констативния протокол, с които на дружеството е указано следното: 1. Да се възстанови експлоатационното състояние на ОИ. Срок: 29. 06. 2023 г.; 2. Да се поддържа водно ниво на 1 м. под кота преливен ръб. Срок: 29. 06. 2023 г.; 3. Да се почисти от растителност: воден откос, въздушен откос на язовирната стена, както и около изходна шахта на основен изпускател. Срок: 20. 12. 2022 г.

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на посочените предписания, като се иска тяхната отмяна. В съдебното жалобоподателят се представлява от юрк. В., който поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена.

Ответната страна по оспорването – контролните органи, издали оспорените предписания – старши инспектори в Регионален отдел „Надзор на язовирни стени и съоръжения“ - „Североизточна България“ на ГД „НЯСС“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор се представляват от юрк. З., която в писмено становище излага подробни аргументи за неоснователност на жалбата и моли за

нейното отхвърляне.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Видно от Акт за публична държавна собственост № 3348/10. 08. 2022 г., язовир „Сечище“ с идентификатор 66353.26.25 по КККР на [населено място], общ. Нови Пазар, обл. Шумен на основание чл.139а, ал.6 от Закона за водите е предоставен за управление на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“. Същият е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност.

Съгласно Заповед № 776/ 22. 12. 2021 г. на Председателя на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор и Заповед № А-577/ 23. 08. 2022 г. длъжностните лица Д. Д. и Я. П. в Регионален отдел „Надзор на язовирни стени и съоръжения“ - „Североизточна България“, на основание чл. 201, ал. 11 вр. чл. 190, ал. 4 и чл. 190а, ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 4 от ЗВ във вр. чл. 3, ал. 3 от УП ДАМТН са оправомощени с права да контролират предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3 от ЗВ, да контролират мерките за осигуряване на изправно-техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация, както и да дават задължителни за изпълнение предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръжения към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

От събраните по делото доказателства се установява, че при извършена проверка на язовир „Сечище“ е констатирано, че кота водно ниво на язовира е 0,2 м. под кота преливен ръб. Освен това при преглед на водния откос и въздушния откос е установено наличие на млада висока влаголюбивна растителност, което не позволява извършване на оглед и установяване на техническото състояние. Констатирана е неизправност на основния изпускател /ОИ/ - наличие на висока тревна растителност, затлачена водна шахта.

Предвид това с Констативен протокол № 05-03-60/ 05. 10. 2022 г., издаден от главни инспектори в РО НЯСС "Североизточна България" са дадени следните предписания по осъществяване на безопасна техническа експлоатация – 1. Да се възстанови експлоатационното състояние на ОИ. Срок: 29. 06. 2023 г.; 2. Да се поддържа водно ниво на 1 м. под кота преливен ръб. Срок: 29. 06. 2023 г.; 3. Да се почисти от растителност: воден откос, въздушен откос на язовирната стена, както и около изходна шахта на основен изпускател. Срок: 20. 12. 2022 г.

П. е съобщено на жалбоподателя на 9. 12. 2022 г., а жалбата срещу него е постъпила на 23. 12. 2022 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на предписанията и при наличие на правен интерес.

При извършване на преценка относно нейната основателност, съдът съобрази следното:

Актът е постановен от компетентен орган по смисъла на чл. 190, ал. 4 във вр. с чл.190а, ал. 1 от ЗВ - длъжностни лица от РО „НЯСС“ - „Североизточна България“,

които видно от т. 44 и т. 75 от Заповед № А-776/22. 12. 2021 г. на председателя на ДАМТН са оправомощени да дават задължителни предписания по спазване и прилагане на приложимата нормативна уредба. Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Не се констатира порок на предписанието по чл. 146, ал. 1 от АПК. В тази връзка не се споделя твърдението в жалбата, че липсва компетентност на органа, издал акта. Съгласно чл. 116 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на котрол за техническото им състояние /Наредбата/, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица контролират изпълнението на 1. предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите; 2. мерките за осигуряване на изправното техническо състояние на язовирните стени и на съоръженията към тях и безопасната им експлоатация; 3. дейности по извеждане от експлоатация или ликвидация; 4. наличие на оператор и притежаваната от него квалификация; 5. вписването на данни в информационната система, предоставена от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор; 6. спазването на изискванията на тази наредба. Съгласно чл. 117, т. 3 от Наредбата, при изпълнението на правомощията по чл. 116 контролните органи от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, включително да предписват на собственика/оператора предприемане на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, намаляване на водните обеми /с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите/, както и да определят срок за тяхното изпълнение. С обжалваните предписания контролните органи именно в съответствие с правомощията им по чл. 117, т. 3 от Наредбата са указали на ДПУСЯ предприемането на мерки за изясняване на техническото състояние на условията за експлоатация на язовира. Тези предписания по своята същност са свързани с почистването и осигуряването на достъп до водния и въздушния откос, с оглед на установяване на техническото състояние, както и почистването на висока тревна растителност и затлачената водна шахта на основния изпускател, които са довели до неговата неизправност. Поддържането на водно ниво на 1 м. под кота преливен ръб също не е извън правомощията на контролните органи по чл. 117 от Наредбата.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976 г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22. 04. 2004 г. по дело № ТР-4/2002 г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31. 03. 1975 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал, като чрез своите фактически констатации обосновава е посочил действителното правно положение. Волята на административния орган е ясно изразена, не

съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес.

На следващо място мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/. Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес административният орган е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. Представител на собственика на язовира е присъствал на проверката и се е подписал без да направи възражения срещу констатациите по протокола. В случай, че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

Съдът не споделя становището на жалбоподателя, че с оспорваните предписания не ставало ясно какви са съображенията на контролните органи да задължат ДПУСЯ да извърши действията, предмет на оспорените предписания, отразени в Констативен протокол № 05-03-60/ 05. 10. 2022 г., издаден от главни инспектори в РО НЯСС "Североизточна България". В констативния протокол по ясен и недвусмислен начин е описано състоянието на язовира, като и са посочени всички други доказателства, въз основа на които е извършена преценка за даване на предписанията, предмет на обжалване в настоящото производство.

На следващо място спорът между страните по делото се свежда до приложението на нормите на материалния закон - чл. 146, т. 4 от АПК.

Съгласно чл. 7 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние /наричана по-долу в мотивите само Наредбата/, собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по Закона за водите и за осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите. Собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. По смисъла на чл. 4, ал. 2 от Наредбата, собственикът на язовира и съоръженията към него, който не отговаря на изискванията за оператор, възлага стопанисването, поддържането и осъществяването на техническата експлоатация на лице, което отговаря на изискванията на § 1, т. 95 от ДР на ЗВ. Съгласно чл. 5 от цитирания акт собственикът/операторът посредством техническо обслужване, ремонти и реконструкции осигурява сигурност и дълготрайност на язовирните стени и

съоръженията към тях и опазване на околната среда.

Възможността председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица да издават констативни протоколи е уредена в чл. 190, ал. 4, т. 2 от Закона за водите /ЗВ/, като в чл. 190б, ал. 1 и ал. 2 от същия закон е разписан специален ред за издаване, срок за съставяне и съдържание на констативния протокол.

Съгласно чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 за намаляване на водните обеми, за което уведомява съответната басейнова дирекция, както и да определят срок за тяхното изпълнение. За неизпълнение на задължителните предписания е предвидена и административнонаказателна отговорност чрез налагане на имуществена санкция по чл. 200, ал. 1, т. 39 от ЗВ.

Съгласно разпоредбата на чл. 144, ал. 2 във връзка ал. 1, т. 4 от Закона за водите /ЗВ/ се забранява засаждането на дървета и храсти по насипните язовирни стени, тъй като обрастването на въздушния, водния откос на язовирната стена с дървета и храсти води до нарушаване на целостта на насипа, увеличаване на филтрацията на вода през нея, вследствие на което може да се наруши устойчивостта и сигурността на хидротехническото съоръжение. Когато откосът е обрасъл с храстовидна и дървесна растителност не може да се установи има ли филтрация на вода или деформация на откоса. Наличието на мокри петна, филтрацията и деформации по откосите на язовирната стена, могат да доведат до нарушения в нейната цялост. ДАМТН осъществява контрол за изправното техническо състояние на основния изпускател като съоръжение и дава предписания да бъде приведен в изправно техническо положение. Предписанията да се почистят от растителност водният откос, въздушният откос на язовирната стена, както и около изходна шахта на основния изпускател следва да се приемат като едно обичайно поддържане на обекта, свързано със задълженията да се полага грижата на добър стопанин. Основният изпускател трябва да бъде приведен в изправно техническо състояние, защото същият е със затлачена водна шахта, обрастване с храстовидна растителност около изходната шахта и отвеждащия канал до зауствануето му. В тази връзка следва да се осигури и поддържането на водно ниво на 1 м. под кота преливен ръб.

Видно от протокол № 142/ 08. 09. 2022 г. техническото и експлоатационно състояние на язовир „Сечище“ се оценява като неизправно – неработоспособно /л. 51 – л. 53 от делото/, с неизправно - неработоспособно състояние на основния изпускател и на преливника.

Законодателят е преценил, че неспазването на задължителните предписания относно поддържането на язовирните съоръжения в състояние, отговарящо на нормативните изисквания, е от особено важно обществено значение. Целта на ЗВ е да се предотвратят или намалят вредните последици за човешкия живот и здраве и околната среда, като тази цел се постига именно чрез извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

След като язовир „Сечище“ е класифициран в първа висока степен на потенциална

опасност, неговият собственик е задължен да го поддържа в изправно техническо състояние, което да осуетява по всякакъв начин настъпването на наводнения и други неблагоприятни вредни последици, пряко застрашаващи здравето и живота на гражданите и целостта на техническата инфраструктура. Съжденията на административния орган в тази насока са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно посочената хипотеза на закона.

Горните аргументи мотивират съда да приеме, че предписанията, обективирани в раздел V, т. 2.1, т. 2.2 и т. 2.3 от Констативен протокол № 05-03-60/ 05. 10. 2022 г., издадени от главни инспектори в РО НЯСС "Североизточна България" са законосъобразни, поради като жалбата следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода от спора, искането на процесуалния представител на ДАМТН за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно. При определяне на размера съдът съобрази разпоредбите на чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ. В тази връзка, като взе предвид фактическата и правна сложност на делото, процесуалната активност на пълномощника – юрисконсулт и броя на проведените съдебни заседания, съдът прие, че в полза на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор следва да се присъдят разноски в размер на 100 /сто/ лева.

По изложените аргументи и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 29 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири", депозирана чрез юрк. В. срещу предписания, издадени на основание чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите, обективирани в раздел V, т. 2.1, т. 2.2 и т. 2.3 от Констативен протокол № 05-03-60/ 05. 10. 2022 г., издаден от главни инспектори в Регионален отдел „Надзор на язовирни стени и съоръжения“ - „Североизточна България“ на ГД „НЯСС“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

ОСЪЖДА Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ да заплати на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор сумата от 100 /сто/ лева, представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение. Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: